Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 118 (368) ◆ Четвер, 25 червня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

УКРАЇНА І РОСІЯ: ВІДНОСИНИ РІВНОПРАВНИХ ДРУЖНІХ ДЕРЖАВ

ДОКУМЕНТИ, ПРИЙНЯТІ В ДАГОМИСІ

УГОДА МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ ПРО ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК МІЖДЕРЖАВНИХ ВІДНОСИН

Україна і Російська Федерація,

прагнучи зміцнити дружні, рівноправні партнерські зв'язки, засновані на загальновизнаних нормах міжнародного права,

відзначаючи внесок народів України і Росії у розвиток демократичних процесів в обох державах та їхню відповідальність за їх подальше поглиблення,

погодились про нижченаведене:

1. Сторони будуватимуть свої відносини як дружні держави і невідкладно візьмуться за розробку нового повномасштабного політичного договору, який відбивав би нову якість відносин між ними.

До укладення такого договору Сторони неухильно додержуватимуться положень Договору між УРСР і РРФСР від 19 листопада 1990 року та наступних українсько-російських домовленостей.

2. Усвідомлюючи реальність загрози з боку реваншистських антидемократичних сил як крайньо лівого, так і крайньо правого толку, Сторони заявляють про свою рішучість вжити всіх необхідних заходів для захисту конституційного ладу, прав і свобод громадян.

3. Сторони врегулюють взаємні платіжні зобов'язання станом на 1 липня 1992 року і вживуть скоординованих дій щодо реорганізації платіжно-розрахункових відносин, включаючи розрахунки між суб'єктами господарювання з урахуванням нас-

(Закінчення на 2-й стор.).

ВІДЇЗД Л. КРАВЧУКА В СТАМБУЛ

Вчора для участі в міжнародному форумі по створенню Чорноморської зони співробітництва з Києва в Стамбул відбув Президент України Леонід Кравчук.

25 червня тут відбудеться зустріч президентів і глав урядів країн басейну Чорного моря. Передбачається підписання Декларації про чорноморське економічне співробітництво, яку парафували міністри закордонних справ країн-учасниць у лютому 1992 року, обговорення широкого спектру регіональних і міжнародних проблем. У роботі форуму, як передбачається, візьмуть також участь делегації Азербайджану, Вірменії, Грузії, Молдови, Росії, Болгарії, Румунії, Туреччини. Запрошено Грецію і Албанію.

Водночас тут же відбудеться чотиристороння зустріч керівників Росії, України, Молдови і Румунії щодо врегулювання ситуації в Придністров'ї.

ВЧОРА Президент України Леонід Кравчук прийняв визначного американського бізнесмена, організатора мережі благодійних фондів у країнах Центральної і Східної Європи Джорджа Сороса.

Під час дружньої бесіди, що відбулася, глава Української держави відзначив корисну роботу, яку проводить в Україні фонд «Відродження», засновником якого є Дж. Сорос. Леонід Кравчук звернув увагу гостя на особливості перехідного періоду, що переживає нині економіка України. Повідомив про намір створити в найближчі дні підзвітну лише йому групу керівників на чолі з новим першим віце-прем'єром, яка повністю відповідатиме за економічну реформу.

НАД МОЛДОВОЮ ЗАХМАРЕНЕ НЕБО

З Кишинева повернулася урядово-парламентська делегація України в складі заступника міністра закордонних справ Б. Тарасюка, народних депутатів Я. Кондратьєва, В. Леміша та заступника начальника Головного штабу Міністерства оборони України генерал-лейтенанта Г. Живиці, яка брала участь у чотиристоронніх (Росія, Україна, Молдова, Румунія) переговорах з проблем Придністров'я. Голова постійної Комісії Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби із злочинністю Ярослав КОНДРАТЬЄВ та виконуючий обов'язки голови постійної Комісії з питань оборони та національної безпеки Валентин ЛЕМІШ розповіли кореспонденту «Голосу України» про свою поїздку до Кишинева та про сьогоднішню ситуацію в Придністров'ї.

(Закінчення на 7-й стор.).

«ГРУ ЗАКІНЧЕНО»

Спроба державного перевороту в Грузії

У ніч на 24 червня група прихильників екс-президента Гамсахурдіа під керівництвом голови так званого комітету національного порятунку Вальтера Шургая захопила будинок телерадіодепартаменту й телевежу в Тбілісі. За деякими даними, серед нападаючих були й чеченці. У штурмі телецентру брали участь близько 100 чоловік.

Як гадають, путчисти проникли на територію Грузії через Азербайджан. Вони обеззброїли один з підрозділів

(Закінчення на 4-й стор.).

АТИ-БАТИ, ЙШЛИ ДЕБАТИ

...а дебати, як відомо, про те, чи вкладати в село певну суму мільярдів. З одного боку — нібито треба вкладати, а з іншого — чи поможуть оті мільярди оцій, конкретно взятій, бабі. Усім відома формула «час — гроші». Хороша формула, правильна. З цього приводу недавно один міський знайомий притчу розповів. Захотів він, значить, зробити невеличкий бізнес на селі: накупив красивих календарів і поїхав продавати десь на Черкащину. Та так і повернувся назад зі своїм добром. Такого у нього ще не траплялося — щоб у селі ніхто календаря не купив. Невже їм стало байдуже, який коли день! Невже там час зупинився! А якщо час зупинився — чи зрушать його гроші!

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото Семена ХОРОШКА.

Актуально

В Стамбулі буде жарко

З вимогою обговорити агресію Росії проти Молдови звернувся до Ради Безпеки ООН молдовський парламент. В документі, надісланому до Нью-Йорка, засуджується, як сказано, безпосереднє й умисне втручання 14-ї армії в придністровський конфлікт. Як повідомив представник генерального секретаря ООН Бутроса Галі, наприкінці цього тижня для збирання інформації до Молдови має приїхати спеціальна місія цієї міжнародної організації.

За нашою інформацією, на лівобережжі Дністра вчора продовжувалися перестрілки. Керівники Молдови і Придністров'я наводять суперечливі дані про кількість жертв. Так, прес-центр придністровського уряду передав, що у Бендерах останніми днями загинули біля як тисяча чоловік. Президент Снєгур, виступаючи в парламенті, заявив, що ці цифри не відповідають дійсності. А закордонні кореспонденти, які перебувають у регіоні, повідомляють: під час боїв у Бендерах загинуло 300 і поранено 500 чоловік.

Стало також відомо, що сьогодні у Стамбулі відбудуться чотиристоронні переговори щодо проблеми Придністров'я. Крім Президентів Ілієску, Єльцина і Кравчука, в них братиме участь і Мірча Снєгур.

Президія попереджає

Якщо Рахмон Набієв і уряд найближчими днями не вдадуться до термінових заходів для відновлення контролю над ситуацією на півдні Таджикистану, то Президія парламенту республіки подасть у відставку,— говориться у заяві її членів, надісланій на ім'я таджицького Президента. У зверненні, зокрема, наголошено, що зусилля уряду й Президента щодо роззброєння незаконних збройних формувань у Курган-Тюбинській області та відновлення там спокою виявилися неефективними, поставили Таджикистан перед реальною загрозою розколу й громадянської війни.

Не забувайте про договір

Абсолютно не відповідають дійсності твердження азербайджанських офіційних осіб про те, що Вірменія перейшла у наступ на всій лінії вірмено-азербайджанського кордону, вдалася до блокади Нахічевані, готується загарбати цю автономну республіку. Навпаки, говориться у вчорашній заяві вірменського уряду,— все зовсім інакше. В економічній блокаді перебуває саме Вірменія. Тим часом Азербайджан, розпочавши широкомасштабні бойові дії в Нагірному Карабасі, концентрує свої війська на кордоні між двома країнами, готує агресію. В урядовій заяві підкреслюється: якщо таке трапиться, то збройні сили СНД повинні надати Вірменії допомогу згідно з договором про колективну безпеку.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

УГОДА між Україною і Російською Федерацією про подальший розвиток міждержавних відносин

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

тупного запровадження в обіг української національної грошової одиниці.

4. У взаєморозрахунках за товари та послуги Сторони виходитимуть з цін світового ринку. Для погашення заборгованості, що виникатиме, Сторони надаватимуть одна одній довгострокові кредити на пільгових умовах.

5. Сторони створюють міждержавну двосторонню комісію з регулювання торгово-економічних і коопераційних зв'язків, у тому числі між підприємствами оборонного комплексу, а також змішану експертну групу для вивчення і підготовки пропозицій щодо розв'язання питань про порядок погашення цінних паперів, випущених урядом і центральними органами колишнього Союзу РСР.

6. Сторони докладуть зусиль до якнайшвидшої ратифікації Угоди про порядок розв'язання спорів, пов'язаних зі здійсненням господарської діяльності, від 20 березня 1992 року.

7. Сторони створять узгоджений механізм обслуговування внутрішнього боргу колишнього СРСР, що утворився внаслідок вилучення валютних коштів підприємств і організацій союзним урядом.

8. Сторони підтверджують прихильність до принципу відкритості державних кордонів між ними. В цьому контексті вони визначать правила митного контролю і безвізового режиму пересування громадян обох держав.

Сторони співробітничатимуть у припиненні контрабанди, незаконного обігу наркотиків, зброї та іншої протиправної діяльності.

9. Відзначаючи, що зараз у галузі міжнаціональних відносин в Україні і Росії немає підстав для тривоги і взаємних претензій, вони проте укладуть відповідні угоди і вживуть усіх інших заходів, які захищають інтереси осіб українського походження на території Росії і російського походження на території України.

10. Сторони співробітничатимуть у попередженні та урегулюванні конфліктів, які можуть нанести шкоду їх безпеці або іншим чином суттєво торкатимуться їх інтересів.

11. Сторони підтверджують свою відданість існуючим угодам, що визначають статус Стратегічних сил Об'єднаних Збройних Сил СНД. Вони погодилися продовжити консультації з метою досягнення домовленостей по виконанню взятих на себе зобов'язань відповідно до Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь від 31 липня 1991 року, Лісабонського протоколу від 23 травня 1992 року і раніше укладених угод щодо стратегічних ядерних сил.

Сторони вживуть заходів для якнайшвидшої ратифікації Договору про звичайні збройні сили в Європі від 19 листопада 1990 року і набрання ним чинності і співробітничатимуть у питаннях виконання цього міжнародного акта.

12. Сторони продовжать переговори, пов'язані з використанням коштів, що їх виділяє Німеччина для фінансування виведення військ.

13. Сторони домовились про передачу Україні у власність частини майна колишнього СРСР за кордоном шляхом виділення найближчим часом окремих будинків для розміщення і нормального функціонування дипломатичних та консульських представництв. З цією метою створюється спільна комісія МЗС України і Російської Федерації, яка внесе відповідні пропозиції Уряду Російської Федерації.

14. У зв'язку з створенням своїх Збройних Сил Сторони підтвердили важливість продовження переговорів по створенню на Чорному морі ВМС України та ВМФ Росії на базі Чорноморського флоту. Вони погодились на договірній основі використовувати існуючу систему базування і матеріально-технічне забезпечення. До завершення переговорів Сторони домовились утриматися від односторонніх дій.

15. Військовослужбовці України і Росії, призвані для проходження служби в частинах, що входять до складу ОЗС СНД, присягають державі, громадянами якої вони є.

16. Сторони продовжать роботу по вдосконаленню міжпарламентських зв'язків, активізують діяльність міжпарламентської комісії України і Росії, двостороннє співробітництво постійних комітетів і комісій Верховних Рад у законодавчій галузі.

17. З метою розвитку українсько-російських відносин у руслі дружби, співробітництва і партнерства Сторони домовились надати зустрічам на вищому рівні регулярного характеру. Буде також створено переговорний механізм на базі державних делегацій для розробки повномасштабного політичного договору, а також підготовки таких зустрічей і координації дій по виконанню рішень, які приймаються на зустрічах.

18. Угода набуває чинності з дня її підписання.

Складено в м. Дагомисі 23 червня 1992 року в двох дійсних примірниках, кожен — українською та російською мовами, причому обидва тексти мають однакову силу.

Президент України
Л. КРАВЧУК

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

Прем'єр-міністр України
В. ФОКІН

Президент Росії
Б. ЄЛЬЦИН

Голова Верховної Ради Росії
Р. ХАСБУЛАТОВ

В. о. Голови Ради Міністрів — Голови Уряду Росії
Є. ГАЙДАР

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕС-СЛУЖБ ПРЕЗИДЕНТІВ РОСІЇ ТА УКРАЇНИ

23 червня в Дагомисі відбулися російсько-українські переговори, в яких взяли участь з російської сторони: Президент Російської Федерації Б. М. Єльцин, Голова Верховної Ради Р. І. Хасбулатов, в. о. голови уряду Є. Т. Гайдар; з української сторони: Президент України Л. М. Кравчук, Голова Верховної Ради І. С. Плющ, Прем'єр-міністр В. П. Фокін.

Це була зустріч двох дружніх держав, які усвідомлюють високу відповідальність перед своїми народами та світовим співтовариством.

Росія й Україна домовилися, що вони приступають до розробки й наступного укладення повномасштабного політичного договору, котрий служитиме правовою основою для розвитку дружніх, партнерських, рівноправних і взаємовигідних відносин.

Після завершення переговорів було підписано Угоду між Україною та Росією про подальший розвиток міждержавних відносин. При цьому сторони підкреслювали важливість збереження та зміцнення спільних історичних, культурних і духовних коренів і зв'язків.

Учасники зустрічі розглянули широкий спектр російсько-українських відносин і погодилися активізувати свою взаємодію.

Була проявлена готовність до спільних зусиль і дій для погашення міжнаціональних конфліктів у районах, що зачіпають інтереси обох держав, базуючись при цьому на визнаних міжнародних правових актах і практиці владнання конфліктних ситуацій.

У сфері міжнаціональних відносин Росія та Україна погодилися разом захищати інтереси росіян, українців і громадян інших національностей у своїх країнах, виходячи з визнаних норм захисту прав людини. Було відзначено, що в національних відносинах між Росією й Україною нема підстав для тривоги чи взаємних претензій.

Враховуючи інтереси свого населення, Україна і Росія домовилися зберегти принцип відкритості державних кордонів при поетапному введенні відповідного міжнародним стандартам митного контролю. При цьому сторони підкреслили, що громадянам обох держав буде гарантовано вільний і безвізовий доступ як у Росію, так і в Україну.

У військовій галузі сторони підтвердили свою прихильність існуючим угодам, які визначають статус стратегічних сил Об'єднаних Збройних Сил СНД. Україна й Росія домовилися про те, що вони проведуть переговори для укладання угод, котрі випливають із цих домовленостей, а також із документів, прийнятих у Лісабоні, у зв'язку з ратифікацією Договору щодо СНО. Вони домовились вести справу до якнайшвидшої ратифікації відповідних угод.

У сфері економіки та торгівлі Росія й Україна погодилися, що у взаємних розрахунках виходитимуть із цін світового ринку. У ході переговорів узгоджено принцип переходу України до власної валюти. Було підкреслено, що в разі потреби спірні економічні питання вирішуватимуться відповідною міждержавною комісією.

Перед лицем активізації й консолідації неокомуністичних, екстремістських сил Росія та Україна підтвердили свою рішучість захищати демократію і йти курсом радикальних політичних та економічних реформ.

Зустрічам на найвищому рівні вирішено надати регулярного характеру і створити механізм для координації дій з виконання рішень, що приймаються.

* * *

Заключними акордами переговорів у Дагомисі стали прес-конференція глав української і російської делегацій, яку вони дали 23 червня відразу після підписання документів, і прес-конференція Президента України Л. Кравчука 24 червня у Києві після повернення з Дагомиса.

Детальнішу інформацію про них читайте у наступному номері.

Фото Валерія СОЛОВИОВА.

Парламентська хроніка

ЯК РОЗДІЛИТИ ТЕ, ЧОГО НЕМАЄ?

БИТВА ЗА 338 МІЛЬЯРДІВ КАРБОВАНЦІВ ДОТАЦІЙ, ЩО НІБИТО МАЮТЬ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ВРОЖАЙ

Денне і вечірнє засідання 23 червня

Ні в кого немає сумнівів — селу допомагати потрібно, але постає логічне запитання: ці кошти, що їх пропонують виділити для допомоги сільському господарству, будуть належно використані чи вони здимлять без сліду, не принісши користі?

Під час денного й вечірнього засідань депутати прийняли за основу постанову «Про заходи щодо оздоровлення економіки сільського господарства України» та створили комісію для її доопрацювання, а також прийняли у першому читанні Закон «Про заставу», внесли зміни і доповнення до Кодексу про шлюб і сім'ю, зупинили дію деяких положень статті 12 Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність», що регламентували обов'язковий розподіл виручки в іноземній валюті і та в яких відпала потреба в зв'язку з прийняттям постанови від 5 лютого 1992 року «Про формування валютних фондів України в 1992 році», схвалили в принципі проект Положення про книгу рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тварин і рослин України.

Та які б питання не обговорювали цього дня депутати на пленарному засіданні, під час перерви вони обов'язково поверталися до постанови «Про заходи щодо оздоровлення економіки сільського господарства України». А оскільки проблема справді надзвичайної ваги і в депутатів не було єдиної думки, то я звернувся до кількох народних депутатів з проханням прокоментувати ситуацію і назвати можливі варіанти вирішення проблеми.

І. Заєць: — Щоб зрозуміти ситуацію, маємо відповісти на кілька запитань. По-перше, чи був вибір у Верховної Ради у вигляді альтернатив чи варіантів? Теоретично, так. Можна було б піти шляхом підвищення цін на сільськогосподарську продукцію і таким чином встановити паритет у відносинах міста і села. Однак практично це зробити неможливо. Тож, думаю, ми мали б вибрати комбінований варіант, тобто подати допомогу селу. Бо за 70 років його справді обібрали, але одночасно запустити механізм, який унеможливив би подальше виникнення такої диспропорції. Одначе Верховна Рада в черговий раз пішла шляхом збільшення дотацій, до того ж без їх цільового призначення. Тож можна прогнозувати, що ці кошти буде перерозподілено в інші, уже не колгоспні, структури. В результаті цією постановою ми лише підтримаємо село на три-чотири місяці, нічого не поліпшивши в цілому. А що таке кредитування абсолютно не пов'язане із структурними змінами в сільському господарстві та з розвитком нових форм господарювання, то очікувати якихось позитивних змін не доводиться.

О. Барабаш: — Думаю, що ця постанова, якщо її буде прийнято в проголосованому варіанті, не тільки не поліпшить ситуації, а значно її погіршить. Та це не означає, що я виступаю проти допомоги селу. Її потрібно подавати, але дивує, що парламент вибрав найпримітивніший варіант такої допомоги. По-перше, автори постанови безжально опустили головне запитання: де візьмуться ці 338 мільярдів? Зрозуміло, що це можливо лише за рахунок двох джерел: або кредитної емісії, або емісії бюджетної. А що кредитної емісії село брати не хоче, то це означає: вся робота над державним бюджетом — фікція, бо ці додаткові сотні мільярдів дефіциту повністю руйнують звсю ту будову, яку ми зводили, щоб вступити до МВФ. Хоча, якщо це навіть буде кредитна емісія, наслідки її так само будуть негативні. Це, по-перше, породить гіперінфляцію, а по-друге, загострить відносини з Росією, адже ми видаємо вексель на емісію в той час, коли остання намагається стабілізувати рубль. Тож після прийняття такого рішення можуть зупинитися взаєморозрахунки між нами і Росією.

В. Пинзеник: — Постанова, що ми її приймаємо сьогодні, — це лише пригашення пожежі, тобто усунення не причин, а наслідків. Та якщо ми на цьому зупинимося, то невдовзі знову повернемося до проблеми індексації обігових коштів та основних фондів і до додаткової кредитної емісії по всьому народногосподарському комплексу. Тому це вкрай потрібне, але важке і небезпечне рішення, бо державний борг сягає нині катастрофічної межі, і ми реально стикаємося з тим, що третину бюджету витрачатимемо на його обслуговування.

Тож надалі, щоб не потрапляти в такі ситуації, потрібно піти шляхом лібералізації цін та зняття контролю над цінами на сільськогосподарську продукцію. Дотацію ж виплачувати кінцевим споживачам, але тільки тим, хто не може звести кінці з кінцями. Крім того, допускаю, що на перших порах ми могли б застосувати і якусь комбіновану систему. Але не приймати цієї постанови сьогодні не можна.

Поки депутати ділилися своїми думками, комісія доопрацьовувала постанову і ввечері могла винести її на обговорення. Але, здається, що й у нової редакції буде чимало опонентів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Микола БАГРОВ: «Я ВІД САМОГО ПОЧАТКУ ВИСТУПАВ ПРОТИ РЕФЕРЕНДУМУ В КРИМУ»

Як відомо, 23 червня в Києві відбулося спільне засідання Президій Верховних Рад України та Республіки Крим, в якому взяли участь робочі групи парламентів, що займаються підготовкою проекту Закону «Про розмежування повноважень між органами державної влади України та Республіки Крим», народні депутати України та Криму, а також голови міських і районних Рад Криму.

23 червня у другій половині дня в Сімферополі відбулася прес-конференція Голови Верховної Ради Криму Миколи Багрова і членів Президії ВР Криму.

Микола Багров сказав, що прийняття Закону «Про розмежування повноважень між органами державної влади України та Республіки Крим» дозволить забезпечити самостійність економіки автономної республіки. Власне кажучи, зауважив Багров, «Крим матиме повну економічну самостійність аж до укладення міждержавних угод, скажімо, з Францією, якщо в цьому буде потреба».

Що ж до референдуму на півострові, М. Багров заявив: «Я від самого початку виступав проти референдуму в Криму. Я за те, щоб ті референдуми, які відбуваються, приносили користь, а не шкоду. Вважаю, що проводити референдум з формулюванням Республіканського руху Криму недоцільно. Економічну самостійність, сподіваюся, ми одержимо шляхом розмежування повноважень. Повна незалежність — це нереально, як нереально й те, щоб Крим був повноправним членом СНД. Я останнім часом побував у багатьох регіонах півострова. Люди переконані, що кримський референдум може тільки пересварити їх. Але остаточний висновок має зробити ВР Криму».

На прес-конференції було повідомлено, що, оскільки ВР Криму зупинила підготовку референдуму до 10 червня і поки що більше не зверталася до цього питання, сьогодні Закон про референдум у Криму фактично діє.

Про громадянство. Член Президії ВР Криму Сергій Єфімов роз'яснив журналістам, що на спільному засіданні двох Президій прийнято таку концепцію: кожний громадянин Республіки Крим є одночасно громадянином України, зауваживши, однак, що в нього «тризубець не викликає симпатій, тому має бути повна незалежність Криму». М. Багров підкреслив, що «Закон України не передбачає подвійного громадянства». На запитання, чи зможуть люди одночасно з громадянством Криму прийняти громадянство Росії, Багров відповів, що «нічого такого не буде. Однак ніхто нікого не примушуватиме приймати громадянство України, це особиста справа кожного».

Кореспондент газети Республіканського руху Криму «Свободный Крым» запитав, чому Багров давав інтерв'ю Українському телебаченню українською мовою. Відповідь була такою: «Коли б я міг, то дав би інтерв'ю і англійською мовою, але я її не знаю. Вважаю, що чим більше людина знає мов, тим краще».

Наприкінці прес-конференції С. Єфімов сказав, що «незалежно від того, як будуть розмежовані повноваження, референдум має відбутися», мовляв, «не можна поєднувати ці дві проблеми, це зовсім різні питання».

А ТИМ ЧАСОМ

так звана незалежна газета «Крымская правда» 24 червня опублікувала замітку під заголовком «Чий громадянин голова!». В ній, зокрема, говориться: «...якщо М. Багров український громадянин [а як депутат України він повинен ним бути], то як же він може очолити Верховну Раду Криму — держави, громадянином якої він не є!».

Кримські сепаратисти, як бачимо, не вгамовуються.

Олександр ПІЛАТ.

ТАК ХОЧЕТЬСЯ БУТИ ЩЕДРИМИ

Ранкове засідання 24 червня

Напередодні, як відомо, парламент утворив узгоджувальну комісію, яка мала доопрацювати прийнятий за основу проект постанови про оздоровлення економіки сільського господарства України. А головне в ній те, що для «оздоровлення» необхідно виділити 338 мільярдів карбованців кредитів. Це означало б, що парламент удвічі знецінив би і без того знецінений уже купон, додатково викинувши на ринок 130 мільярдів купонів, рівно стільки, скільки нині є на нашому нещасному ринку. Це означало б також, що Росія віднесла б суму у 338 мільярдів карбованців як борг України Росії... Це, зрештою, означало б, що в Україні не буде введено свою грошову одиницю. Хвалити Бога, вистачило глузду не прийняти таку постанову, не братися не за свою справу, не підміняти Національний банк, Міністерство фінансів. А так хотілося бути щедрими, поки керівники цих установ Вадим Гетьман та Григорій П'ятаченко у складі делегації України літали з Президентом Леонідом Кравчуком та Головою Верховної Ради Іваном Плющем на переговори у Дагомис. Та щедрість ця оманлива. Бо скільки б коштів не виділялося для потреб агропромислового комплексу, він буде у злиднях, поки не матиме умов вільного ціноутворення у своїх галузях.

Втім, все, що робиться, все на краще. Корисною була чотиригодинна бесіда цих керівників установ з Президентом у літаку. Із запропонованого нового проекту постанови про оздоровлення економіки сільського господарства, розданого депутатам вже 24 червня, видно, що допомагати селу можна по-різному. Не кредитами, а пошуками джерел, обсягів та механізмів надання фінансової допомоги, водночас запобігаючи інфляційним процесам.

Тим більше, що Україна зацікавлена у виході з рубльової зони цивілізованим шляхом. І в Дагомисі, в рамках переговорів на найвищому рівні, вдалося зробити в цьому напрямі важливий і рішучий крок. Національний банк України і Центральний банк Російської Федерації підписали відповідну угоду, яка набула чинності 23 червня. Тобто свої дії у фінансово-кредитній сфері і Україна, і Росія відтепер мають узгоджувати до введення в Україні своєї грошової одиниці. З 1 жовтня, записано в угоді, готівковий рубль втратить силу як законний платіжний засіб у внутрішньому грошовому обігу України.

Обговорюючи фактично два проекти постанови про оздоровлення економіки сільського господарства України,— ринковий і антиринковий,— депутати сходилися в одному: агропромисловий комплекс треба рятувати. Але як? Відповіді на це питання ніхто не дав. Тому й не були прийняті запропоновані варіанти постанови. Над ними ще працюватимуть.

Хоча пресинг, особливо щодо прийняття попереднього «338-мільярдного проекту», відчувався дуже сильно. Представники аграрників навіть заявили, що в разі неприйняття рішення, вони не братимуть участь у подальшій роботі сесії.

Що ж, ультиматум теж метод боротьби. Але за що боремось, шановні? За те, щоб купон, який нині коштує 70 копійок, став дешевшим удвічі? Еврика! Ви боретеся за те, щоб усі громадяни України стали купоно-мільйонерами. У злиднях. І головне, що за це ви не нестимете ніякої відповідальності — ні моральної, подумаєш, не оберуть ще раз, ні, тим більше, матеріальної. Бо ваша особиста кишеня, ваш гаманець не постраждає. Державний — лусне.

Світлана ПИСАРЕНКО,
парламентський оглядач «Голосу України».

ЗУСТРІЧ З ЧЛЕНАМИ ДОРАДЧОЇ РАДИ

Увечері 23 червня перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець зустрівся з членами консультативно-дорадчої ради при Верховній Раді України. Разом з українськими членами ради на зустрічі були їх зарубіжні колеги — голова міжнародного фонду «Відродження» Богдан Гаврилишин, канадець Марк Лалонд, який займав керівні посади у федеральному уряді, Шерлі Уїльямс, яка працювала в уряді лейбористів Великобританії, Сабуро Окіта — голова інституту внутрішньої та міжнародної політики (Японія).

Василь Васильович коротко розповів про обстановку в Україні та основні напрямки законотворчої роботи Верховної Ради. При цьому наголошувалось, що за порівняно короткий час прийнято кілька пакетів законів, що становлять правову основу внутрішньої і зовнішньої політики України. Членів ради було проінформовано, які найважливіші проблеми доводиться вирішувати молодій Українській державі, які актуальні питання має розглянути Верховна Рада. Йшлося, зокрема, і про ті питання, у розв'язанні яких була б дуже корисною участь членів консультативно-дорадчої ради. Відбувся обмін думками, вносились конкретні пропозиції щодо подальшої їх консультативної роботи.

Прес-центр Верховної Ради України.

«ГРУ ЗАКІНЧЕНО»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

внутрішніх військ МВС республіки, захопивши при цьому два танки. Рано-вранці 24 червня Шургая виступив по радіо, закликавши населення Тбілісі підтримати їх. Та вже через півгодини телецентр було блоковано урядовими військами. Розпочався обстріл захопленого будинку артилерією, танками та БТРами. Але заколотники відмовлялися виконати умови ультиматуму керівництва Грузії: скласти зброю та розійтися по домах. Майже опівдні вони спробували прорвати оточення, щоб перевести бойові дії в інший квартал міста. Проте їм це не вдалося.

Через деякий час до населення Грузії звернувся голова Державної ради республіки Едуард Шеварднадзе. Він заявив, що ситуація повністю контролюється урядом. За словами Шеварднадзе, Держрада має достатньо сил і засобів, щоб придушити заколот.

Багато хто в Грузії вважає, що час для путчу було вибрано не випадково. Шеварднадзе мав вилетіти на зустріч у Дагомис з Єльциним та Кравчуком. Окрім того, основні сили Національної гвардії республіки перебувають в Південній Осетії. Частин «Мхедріоні» теж немає в грузинській столиці. Якщо заколотники не здадуться, їх буде знищено за допомогою бойових вертольотів внутрішніх військ МВС республіки.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

P. S. Коли верстався номер, стало відомо, що будинок телерадіодепартаменту і телевежа звільнені. Серед урядових військ жертв немає. Є лише поранені. Під час придушення заколоту в полон взято близько 10 чоловік, серед яких і Вальтер Шургая. Решта заколотників, за неуточненими даними, вбита. Відразу після звільнення будинку телерадіодепартаменту там виступив Шеварднадзе. «Гру закінчено»,— сказав він тбілісцям, що зібралися. Після цього голова Держради Грузії виїхав до аеропорту, щоб відправитися в Дагомис на зустріч з Президентами Кравчуком та Єльциним.

На одну тему

І НЕ ТРЕБА ЇХАТИ ДО ІЗРАЇЛЮ

Вперше в столиці України — фестиваль ізраїльських фільмів. Найбільші київські кінотеатри — «Супутник», «Жовтень», «Краків», «Київ», «Київська Русь» — з 25 по 30 червня віддадуть свої екрани п'яти кращим фільмам Ізраїлю останніх років. Перше знайомство з невідомим нам кінематографом свідчить, що він багатий на любов, про що говорять назви «Останній коханець Лаури Адлер» А. Хефнера, «Тисяча перша дружина» М. Едема, «Перехресний вогонь» Г. Ганані, «Вибраний» Д. Васмана, «Не проклинай» Ш. Імбермана.

Фестиваль влаштували виробниче об'єднання «Кіновідеопрокат» та виробничо-творче об'єднання «Фест-Земля».

Галина НЕПОРОЖНЯ.

ПІЗНЯ ЧЕРЕШНЯ У САДУ

Вітаємо!

Матері великого громадянина і поета України Василя Стуса — Олені Яківні виповнилося дев'яносто років.

«Мамо, коли читаю Ваші листи, то ніби сунички пахучі збираю десь у дитинстві!» — тепло писав до рідної неньки Василь Стус з чергового ув'язнення.

А мова в Олени Яківни справді образна, соковита. Незважаючи на свій похилий вік, зберегла сива, спрацьована бабуся у своїй пам'яті безліч подробиць із тяжкої минувшини. Але про Василя намагається не говорити — певне, і сьогодні болить, не заживає рана у серці материнському від останньої втрати. Нащо ж її ятрити... Більше згадує про чоловіка, про старших — дочку і сина, яких поховала вже багато років тому.

— Дід мій чумакував, мав три пари волів. Чоловік ходив біля землі, був непоганим бондарем, — згадує, зіпершись на палицю, Олена Яківна. — Жили ми небагато, але й не бідно. Та жорстоко обійшлася з нами більшовицька колективізація. Як то кажуть: план до двору — хазяїн з двору. Подалися ми з рідної Рахнівки майже через пів-України аж на Донбас. Тут, у шахтарському селищі на околиці Донецька, й осіли. Тяжко працювали, тяжко будували оцю саманну хатину. Їй, бідній, уже близько п'ятдесяти років.

І після хвилинної мовчанки раптом каже: «Одна я залишилася зі свого роду... Остання...»

Та то, певне, Олена Яківна, занурившись у гіркі спогади, скоріше промовляє до себе, бо раптом, ніби схаменувшись, піднімає в повітря свою палицю і з легким докором гукає у садок двом маленьким світлорусявим «стусенятам» — своїм правнучкам: «Ач, капосні! Черешня ще лише паліє, а вони вже ягоду обривають!»

Але ж ні — продовжується рід Олени Яківни! Є дочка, є онуки, правнуки. Попри всі підступні перешкоди і жорстокі втрати живе український рід Стусів — рід чумаків, хліборобів, шахтарів, учителів, поетів... І прийшли привітати його старійшину — Олену Яківну з днем народження однокурсник її сина Анатолій Лазоренко, колишній в'язень совітського концтабору вчитель Юрій Мельник, донецький художник Грицько Домненко, просто знайомі і незнайомі люди. І для всіх знайшлося місце за гостинним столом у цій старенькій хатині. І в усіх знайшлися слова подяки й вітання для Матері — за її людяність, мужність, за її Сина.

Тож живіть щасливо довгії літа, Олено Яківно, в рідній та незалежній Україні, за яку віддав життя Ваш незабутній Василь.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

На знімку: Олена Яківна Стус.

Фото Грицька ДОМНЕНКА.

МАТЕРІ ПРОТИ НАСИЛЬСТВА

Ситуація

Минулої суботи в Запоріжжі відбулась конференція Організації солдатських матерів України. Було понад 60 делегатів з 15 областей. Розповідає голова Координаційної Ради ОСМУ, член Української Ради Миру, співголова Міжрегіонального «Руху проти насильства» Людмила ТРУХМАНОВА:

— Головне питання, яке ми розглянули — це становище в армії України і на флоті. Ми добиваємося рішучих дій уряду для негайного повернення військових, громадян України, з гарячих точок додому. Прикро, але якраз напередодні конференції Запоріжжя ховало 22-річного лейтенанта Андрія Родіонова, який загинув під час бандитського нападу на полк МВС в Горі (Грузія).

Ми боролися проти порядків імперського війська, але Збройні Сили України, на жаль, не позбавилися старих пережитків. Гинуть діти під час служби через безвідповідальність командирів. Із Одеси привезли до нашого міста вбитого Юру Зайцева, у Луганську загинув від електроструму Саша Ярмошенко (майор Тищенко після відбою підняв підрозділ і наказав встановити зв'язок під опорою високовольтної лінії), на Львівщині обірвалося життя солдата Андрія Кравченка з Одеси. Отже, мовчати — значить погоджуватися з цими безглуздими смертями. Вважаємо, що в Українському війську мають служити не під рідні, а захисники держави, на яких можна покластися.

У зв'язку з ескалацією напруженості в Криму, матері надіслали телеграми Л. Кравчуку та Б. Єльцину з вимогою запобігти пролиттю крові на півострові.

Конференція звернулася до всіх урядів колишніх республік Союзу, жіночих об'єднань із закликом провести міжнародну акцію «Матері миру».

Було прийнято також Звернення до Президента України, що публікується нижче.

У роботі конференції взяли участь заступник міністра оборони України генерал А. Лопата, генерали А. Пономарчук, Л. Грінченко, Є. Горбильов, заступник глави держадміністрації області Є. Карташов та інші.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

ЗВЕРНЕННЯ

КОНФЕРЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЛДАТСЬКИХ МАТЕРІВ УКРАЇНИ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. М. КРАВЧУКА

Шановний Леоніде Макаровичу!

Солдатські матері вимагають:

— одночасно із побудовою Української армії здійснювати докорінну реформу війська, перехід його на професійну основу;

— вжиття невідкладних заходів з припинення нестатутних стосунків у підрозділах, підпорядкованих Міністерству оборони України;

— створення при Президентові України Комітету військового нагляду з числа цивільних осіб і членів Координаційної Ради Організації солдатських матерів України для контролю за проходженням строкової служби юнаками і дотриманням законів України у військових підрозділах;

— вирішення Кримської та Придністровської проблем виключно політичними методами, недопущення кровопролиття та втягування у збройні конфлікти армійських частин України; з цією метою забезпечити охорону Державного кордону України по всій лінії.

Запоріжжя. 20.06.92 р.

Зверніть ува...

НЕХАЙ МЕНЕ ...

Чи не правда, як багато вимог ставить перед нами життя? Особливо ж перед тими, хто прагне зайнятися бізнесом. Буває так, що є в людини підприємницька жилка, а от іноземною мовою не володіє, законів бізнесу не вчив, умов зовнішньоекономічної діяльності теж. Звичайно, такі знання здобувати нелегко, але ж справа наживна. Як кажуть, хай мене навчать. Але хто і де? Де вчать на бізнесмена? Чи є така школа, щоб з високою якістю і надійною гарантією? Щоб не страшно було кинутися у стихію ринку...

Виявляється, про це подумали в Академії Наук України. Вона надає працівникам економічних та виробничих структур, підприємцям унікальну можливість у стислі строки оволодіти англійською мовою, ознайомитися з особливостями повсякденного і ділового життя США, принципами американської економіки, бізнесу та менеджменту. Отримані навички можна буде закріпити у практиці ділового спілкування із бізнесменами та фінансистами Сан-Франциско — одного з чільних економічних та культурних центрів Сполучених Штатів.

Українську частину спільної українсько-американської програми забезпечують експерти та висококваліфіковані викладачі Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Академії Наук України. Заняття ведуть спеціалісти, підготовлені за кордоном.

Американську частину програми забезпечує Інститут бізнесу у Сан-Франціско, що залучає до викладання спеціалістів з університетів Сан-Франциско, Стенфорда, Берклі.

Як повідомив директор Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов член-кореспондент Академії Наук України Валерій Акуленко, до української частини програми входить 10-тижневий цикл навчання без відриву від

виробн... тижне... го інте... ривом... забез... ваним... матер... теріал... ються... комфо... рчува... слугал...

Ма... ться в... жах т... ної п... стрічі,... свої д... д... к... ці за... що. С... ляться... сторо... всякд... грама... включ... ці.

Аме... рами... антів-... 21-де... змінк... слуха... не ос... та ор... вільн... ки мі... кож... здійс... нуван... нципа... лі та... С... ко... фірм,... Фран...

Про... культу... Сан-Ф... міста-... леса,...

Зан... ресні.... 8+04...

ПОГОД...

25—26 червня на Україні часом дощі, у східній половині подекуди сильні зливи, грози, град, шквали 17—22 метри на секунду. Температура вдень 18—24, у південно-східній частині 24—29, вночі 12—18, у за... хідних... 7—12... По... ні вде... нічно-... секунд... градус...

...ШНЯ У САДУ

днем народження однокурсник її сина Анатолій Лазоренко, колишній в'язень совітського концтабору вчитель Юрій Мельник, донецький художник Грицько Домненко, просто знайомі і незнайомі люди. І для всіх знайшлося місце за гостинним столом у цій старенькій хатині. І в усіх знайшлися слова подяки й вітання для Матері — за її людяність, мужність, за її Сина.

Тож живіть щасливо довгі літа, Олено Яківно, в рідній та незалежній Україні, за яку віддав життя Ваш незабутній Василь.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

На знімку: Олена Яківна Стус.

Фото Грицька ДОМНЕНКА.

...И НАСИЛЬСТВА

...лися проти порядків... війська, але ...ини України, на ...озбавилися старих ... Гинуть діти під ... через безвідповідальність ...командирів. Із Одеси ... до нашого міста ... Зайцева, у Лу... ...инув від електро... ...ша Ярмошенко ...енко після відбою ...дроздiл і наказав ...зв'язок під опо... ...вольтної лінії), на ...обiрвалося життя ...дрія Кравченка з ...е, мовчати — зна... ...жуватися з цими ...смертями. Вва... ...в Українському ...ють служити не ...а захисники держави, на яких можна покластися.

У зв'язку з ескалацією напруженості в Криму, матері надіслали телеграми Л. Кравчуку та Б. Єльцину з вимогою запобігти пролиттю крові на півострові.

Конференція звернулася до всіх урядів колишніх республік Союзу, жіночих об'єднань із закликом провести міжнародну акцію «Матері миру».

Було прийнято також Звернення до Президента України, що публікується нижче.

У роботі конференції взяли участь заступник міністра оборони України генерал А. Лопата, генерали А. Пономарчук, Л. Грінченко, Є. Горбильов, заступник глави держадміністрації області Є. Карташов та інші.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

...РНЕННЯ

...АЦІЇ СОЛДАТСЬКИХ МАТЕРІВ ...ТА УКРАЇНИ Л. М. КРАВЧУКА

...і членів Координаційної Ради Організації солдатських матерів України для контролю за проходженням строкової служби юнаками і дотриманням законів України у військових підрозділах;

— вирішення Кримської та Придністровської проблем виключно політичними методами, недопущення кровопролиття та втягування у збройні конфлікти армійських частин України; з цією метою забезпечити охорону Державного кордону України по всій лінії.

Запоріжжя. 20.06.92 р.

Зверніть увагу

НЕХАЙ МЕНЕ НАВЧАТЬ!

Чи не правда, як багато вимог ставить перед нами життя? Особливо ж перед тими, хто прагне зайнятися бізнесом. Буває так, що є в людини підприємницька жилка, а от іноземною мовою не володіє, законів бізнесу не вчив, умов зовнішньоекономічної діяльності теж. Звичайно, такі знання здобувати нелегко, але ж справа наживна. Як кажуть, хай мене навчать. Але хто і де? Де вчать на бізнесмена? Чи є така школа, щоб з високою якістю і надійною гарантією? Щоб не страшно було кинутися у стихію ринку...

Виявляється, про це подумали в Академії Наук України. Вона надає працівникам економічних та виробничих структур, підприємцям унікальну можливість у стислі строки оволодіти англійською мовою, ознайомитися з особливостями повсякденного і ділового життя США, принципами американської економіки, бізнесу та менеджменту. Отримані навички можна буде закріпити у практиці ділового спілкування із бізнесменами та фінансистами Сан-Франціско — одного з чільних економічних та культурних центрів Сполучених Штатів.

Українську частину спільної українсько-американської програми забезпечують експерти та висококваліфіковані викладачі Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Академії Наук України. Заняття ведуть спеціалісти, підготовлені за кордоном.

Американську частину програми забезпечує Інститут бізнесу у Сан-Франціско, що залучає до викладання спеціалістів з університетів Сан-Франціско, Стенфорда, Берклі.

Як повідомив директор Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов член-кореспондент Академії Наук України Валерій Акуленко, до української частини програми входить 10-тижневий цикл навчання без відриву від виробництва та наступний 6-тижневий цикл спеціалізованого інтенсивного навчання з відривом від виробництва. Центр забезпечує науково обгрунтованим актуальним дидактичним матеріалом, аудіо- та відеоматеріалами. Слухачі забезпечуються також проживанням у комфортабельному готелі, харчуванням, транспортними послугами.

Майбутні бізнесмени навчаться вільно спілкуватися у межах типових ситуацій закордонної поїздки, вести ділові зустрічі, коректно формулювати свої думки англійською мовою, д[illegible] розуміти англійське усне [illegible]овлення, [illegible]ти публікації за фахом, документацію тощо. Одночасно вони ознайомляться з незвичними для них сторонами американського повсякденного життя. Тобто, програма дозволить якнайшвидше включатися в роботи в Америці.

Американська частина програми передбачає кілька варіантів — 10-денний, 14-денний та 21-денний, зміст яких частково змінюватиметься за бажанням слухачів. Вони розширять знання основ ринкової економіки, [illegible]иканського [illegible]енеджменту та організації праці, системи вільного підприємництва, етики міжнародного ринку, а також навчаться розвивати та здійснювати маркетингове планування, ознайомляться з принципами міжнародної торгівлі та фінансів.

Слухачі відвідують амери[illegible]кі компа[illegible] установлять ко[illegible]кти і[illegible]едставниками фірм, відвідають біржу у Сан-Франціско.

Програма передбачає також культурні заходи — тур по Сан-Франціско, поїздки до міста-казино Ріно, Лос-Анджелеса, на Гаваї та інше.

Заняття розпочнуться у вересні. Контактний телефон: 8+044+229-31-85.

Ольга ГУТВАРЕВА.

ПОГОДА

25—26 червня на Україні часом дощі, у східній половині подекуди сильні зливи, грози, град, шквали 17—22 метри на секунду. Температура вдень 18—24, у південно-східній частині 24—29, вночі 12—18, у західних і північних областях 7—12 градусів.

По Київській області сьогодні вдень часом дощ, вітер північно-східний, 3—8 метрів на секунду. Температура 19—24 градуси.

Іван Григорович СОКУЛЬСЬКИЙ

На 52-му році життя не стало Івана Сокульського, поета, вірного сина українського народу.

Іван Григорович Сокульський народився 1940 року на хуторі біля Дніпровських порогів. Навчався на філологічному факультеті Львівського та Дніпропетровського університетів. Саме там остаточно був сформований світогляд поета, борця за волю України.

5 травня 1966 року «за написання націоналістичних віршів» Івана Сокульського відраховують з університету. Твори поета-борця не попадають в пресу, але КДБ їх не обминає увагою. Результатом цієї уваги стали 5 років концтаборів, до яких Іван Сокульський був засуджений в 1969 році. 1980 року вдруге засуджений за активну участь в Українській громадській групі сприяння виконанню Гельсінських угод на 10 років особливо суворого режиму і 5 років заслання. Тільки вітер демократичних змін допоміг Івану Сокульському вийти живим із табору смерті. Та, незважаючи на підірване здоров'я, він активно включається в роботу Української Гельсінської спілки, а потім Української Республіканської партії.

В особі Івана Сокульського Україна втратила вірного сина, патріота, поета.

Пам'ять про Івана Сокульського буде вічно жити в наших серцях.

Нехай пухом буде тобі земля вільної України.

КИЇВСЬКА КРАЙОВА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ

Коротко

КОНТРОЛЕРИ В ШКОЛАХ

Житомирське товариство «Україна» висунуло міськвиконкому вимогу ліквідувати в школах посади заступників директорів із виховної роботи та піонервожатих, замінивши їх «контролерами (наглядачами) з національної самосвідомості учнів».

ІА «НЕСТОР».

Житомир.

ПРОБИВАЮТЬ ЗАБОРОНУ

Київська спілка соціального захисту військовослужбовців, відставників та членів їхніх сімей «Творець» придбала на 20 тисяч карбованців 2 тисячі екземплярів періодичних видань. Серед них — закони України з військових питань. Усе передано командуванню Військово-Морських Сил України в Севастополі для безплатного поширення серед офіцерів, мічманів, старшин та матросів. Це наш невеликий внесок у те, щоб пробити касатонівську заборону на поширення української періодики серед військовослужбовців Чорноморського флоту.

Володимир ЛАРЦЕВ, підполковник.

Київ.

Представляємо дипломатич...

ТРЕБА ... БУВ...

Наша ... важний ... Інгебор...

— З якою метою уряд Бельгії відкрив дипломатичне представництво найвищого рангу в Україні?

— Це пояснюється передусім великим інтересом до вашої держави і бажанням розвивати з нею двосторонні гармонійні зв'язки. Як ви знаєте, вже на початку нинішнього століття Бельгія була великим інвестором в Україні. Досі у ваших шахтах працюють машини, вироблені й поставлені бельгійськими заводами. І можна сказати, що нині ми відновлюємо давні зв'язки.

Дотепер ми мали посольство тільки в Москві. Але ситуація в колишньому СРСР докорінно змінилася. Уряд Бельгії вирішив, що прийшов час мати глибшу інформацію про те, що відбувається в Україні.

— Які завдання поставлені перед вами у цьому зв'язку?

— Інформувати мою країну про події в Україні як у політичній, так і в економічній та культурній сферах. Поряд з тим виникає необхідність в одержанні вами, урядом, парламентом та підприємцями України достовірної та вичерпної інформації про Бельгію. Ми хоча й невелика країна, проте маємо чимало можливостей: великомасштабний експорт, вагому частку в програмі допомоги, що її подає Європейське співтовариство. Вважаю, що для України є важливою інформація про співпрацю не тільки з Бельгією, а й з усім ЄС, штаб-квартира якого розташована у Брюсселі.

— Як, на вашу думку,

Експрес-новини

Після дворічної перерви військовий уряд М'янми відновив переговори з опозицією щодо проекту нової конституції країни. У зустрічі взяли участь більш як 20 політичних лідерів, у тому числі делегація головного опозиційного угруповання Національна ліга за демократію.

* * *

За повідомленнями радіо «Свобода», кореспонденти регіонального бюро ІТАР-ТАРС у Бонні оголосили страйк з вимогою усунути з цього агентства представників спецслужб. Журналісти, зокрема, висловлюються за відставку завідуючого регіональним центром у Німеччині та Австрії Кеворкова, високопоставленого співробітника КДБ СРСР, який останніми роками був заступником генерального директора ТАРС, а після серпневого путчу приїхав працювати до Бонна. Кореспонденти німецького відділення направили відповідного листа керівництву агентства.

* * *

Представник миротворчих сил ООН Торнберрі засудив національне ополчення в Боснії і Герцеговині за зрив перемир'я, що позбавило можливості розпочати постачання допомоги жителям Сараєво. Одночасно держсекретар США Бейкер заявив, що Сполучені Штати розглядають нові дипломатичні кроки з метою ізолювати Сербію за причетність до розпалення конфлікту в Боснії і Герцеговині.

* * *

Учора уряд Словаччини пішов у відставку. Новообрані Національні збори доручили лідеру Руху за демократичну Словаччину Мечіяру сформувати новий кабінет. Мечіяр заявив, що очікує від нового парламенту республіки прийняття декларації про суверенітет у липні та конституції Словакії в серпні.

ГОЛОС України

ВЧАТЬ!

та наступний 6-
икл спеціалізованого навчання з від-
иробництва. Центр
науково обгрунто-
льним дидактичним
аудіо- та відеома-
Слухачі забезпечу-
к проживанням у
льному готелі, ха-
транспортними по-

бізнесмени навча-
спілкуватися у ме-
ситуацій закордон-
вести ділові зу-
ктно формулювати
англійською мовою,
ти публіка-
документацію то-
сно вони ознайом-
вичними для них
американського по-
життя. Тобто, про-
лить якнайшвидше
роботи в Амери-

ька частина прог-
бачає кілька варі-
ний, 14-денний та
міст яких частково
ться за бажанням
и розширять знан-
економіки,
неджменту
ції праці, системи
приємництва, ети-
ного ринку, а та-
ся розвивати та
маркетингове пла-
айомляться з при-
жнародної торгів-
в.

двіяють амери-
установлять
дставниками
ють біржу у Сан-

передбачає також
ходи — тур по
ко, поїздки до
Ріно, Лос-Андже-
й та інше.
зпочнуться у ве-
актний телефон:
1-85.

ГУТВАРЕВА.

-магазин «Плай»
ти житлові кім-
крісла, кушетки,
меблевих ком-

, салон-магазин

е 7 до зупинки

отівковому роз-

тровск, пр. Ки-

ічних областях
 області сьогод-
дощ, вітер пів-
3—8 метрів на
ператури 19—24

Іван Григорович СОКУЛЬСЬКИЙ

На 52-му році життя не стало Івана Сокульського, поета, вірного сина українського народу.

Іван Григорович Сокульський народився 1940 року на хуторі біля Дніпровських порогів. Навчався на філологічному факультеті Львівського та Дніпропетровського університетів. Саме там остаточно був сформований світогляд поета, борця за волю України.

5 травня 1966 року «за написання націоналістичних віршів» Івана Сокульського відраховують з університету. Твори поета-борця не попадають в пресу, але КДБ їх не обминає увагою. Результатом цієї уваги стали 5 років концтаборів, до яких Іван Сокульський був засуджений в 1969 році. 1980 року вдруге засуджений за активну участь в Українській громадській групі сприяння виконанню Гельсінських угод на 10 років особливо суворого режиму і 5 років заслання. Тільки вітер демократичних змін допоміг Івану Сокульському вийти живим із табору смерті. Та, незважаючи на підірване здоров'я, він активно включається в роботу Української Гельсінської спілки, а потім Української Республіканської партії.

В особі Івана Сокульського Україна втратила вірного сина, патріота, поета.

Пам'ять про Івана Сокульського буде вічно жити в наших серцях.

Нехай пухом буде тобі земля вільної України.

КИЇВСЬКА КРАЙОВА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ

Коротко

КОНТРОЛЕРИ В ШКОЛАХ

Житомирське товариство «Україна» висунуло міськвиконкому вимогу ліквідувати в школах посади заступників директорів із виховної роботи та піонервожатих, замінивши їх «контролерами (наглядачами) з національної самосвідомості учнів».

ІА «НЕСТОР».
Житомир.

ПРОБИВАЮТЬ ЗАБОРОНУ

Київська спілка соціального захисту військовослужбовців, військовослужбовців, відставників та членів їхніх сімей «Творець» придбала на 20 тисяч карбованців 2 тисячі екземплярів періодичних видань. Серед них — закони України з військових питань. Усе передано командуванню Військово-Морських Сил України в Севастополі для безплатного поширення серед офіцерів, мічманів, старшин та матросів. Це наш невеликий внесок у те, щоб пробити касатонівську заборону на поширення української періодики серед військовослужбовців Чорноморського флоту.

Володимир ЛАРЦЕВ,
підполковник.
Київ.

Представляємо дипломатичний корпус в Україні

ТРЕБА, ЩОБ ХТОСЬ БУВ ПІОНЕРОМ

Наша співрозмовниця — Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Бельгія в Україні пані Інгеборг КРІСТОФФЕРСЕН.

— З якою метою уряд Бельгії відкрив дипломатичне представництво найвищого рангу в Україні?

— Це пояснюється передусім великим інтересом до вашої держави і бажанням розвивати з нею двосторонні гармонійні зв'язки. Як ви знаєте, вже на початку нинішнього століття Бельгія була великим інвестором в Україні. Досі у ваших шахтах працюють машини, вироблені й поставлені бельгійськими заводами. І можна сказати, що нині ми відновлюємо давні зв'язки.

Дотепер ми мали посольство тільки в Москві. Але ситуація в колишньому СРСР докорінно змінилася. Уряд Бельгії вирішив, що прийшов час мати глибшу інформацію про те, що відбувається в Україні.

— Які завдання поставлені перед вами у цьому зв'язку?

— Інформувати мою країну про події в Україні як у політичній, так і в економічній та культурній сферах. Поряд з тим виникає необхідність в одержанні вами, урядом, парламентом та підприємцями України достовірної та вичерпної інформації про Бельгію. Ми хоча й невелика країна, проте маємо чимало можливостей: великомасштабний експорт, вагому частку в програмі допомоги, що її подає Європейське співтовариство. Вважаю, що для України є важливою інформація про співпрацю не тільки з Бельгією, а й з усім ЄС, штаб-квартира якого розташована у Брюсселі.

— Як, на вашу думку, треба розпочинати наші двосторонні зв'язки?

— Передусім треба створити базу для співробітництва в усіх сферах. Нині тривають переговори з урядом та парламентом України з відповідних питань. Передбачено створити постійні консультативні органи між політичними установами. Налагоджуємо обмін інформацією про зв'язки з усіма європейськими та світовими політичними, економічними та фінансовими структурами. Зокрема, бельгійські підприємці зацікавлені у налагодженні контактів з українськими колегами в галузях вугільної промисловості, енергетики, транспорту. Ми повинні вам допомогти вийти на міжнародний ринок.

У Бельгії чимала українська громада. Це є фундаментом для співпраці в культурній сфері. Сьогодні ми обговорюємо з українськими властями питання перегляду поки що існуючих договорів з колишнім СРСР. Серед них є і культурні угоди. Вони передбачають програми обміну викладачами вузів та студентами.

— Як ви почуваєтеся на новій посаді?

— Я пишаюся нею, оскільки вперше виступаю в ролі посла. До цього я два з половиною роки жила у Москві. До Києва приїздила досить часто. Сьогодні я тут без сім'ї, це дещо полегшує життя, хоча роботи вистачає. Як бачите, ми живемо в умовах не дуже сприятливих для плідної роботи, маю на увазі офіс у готелі. Моя кімната поруч, тобто я завжди на роботі. Сподіваюся, що це явище тимчасове.

— Скільки осіб нараховує нині штат посольства?

— У мене є дві секретарки і шофер. Наступного місяця приїдуть іще три співробітники: перший секретар, консул та ще одна секретарка. Таким чином, нас буде сім осіб.

— Чим ви займаєтеся у вільний час?

— Люблю слухати музику. Багато разів була в київському оперному театрі. Інколи прогулююся парками Києва, багато читаю, люблю грати в бридж. І, найголовніше, спілкуюся з друзями, колегами. Ми вже добре знайомі, незважаючи на те, що перебуваю тут зовсім недавно. Допомагаємо одне одному. І це створює прекрасну атмосферу для роботи, що є дуже важливим для мене.

— Дякуємо за бесіду.

Інтерв'ю провів
Артем ПРОХОРЕНКО.

З ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Народилася 29 квітня 1944 року в Антверпені. У 1968 році розпочала дипломатичну кар'єру, одержавши ступінь кандидата політичних і дипломатичних наук. Працювала в Парижі, Дубліні, Гаазі, обіймаючи посади при Організації сприяння економічному розвитку. З жовтня 1982 року до вересня 1984 — у МЗС (Європейських справ) Бельгії. У 1984—1989 роках — Генеральний консул у Торонто, а останні три роки — повноважний міністр Посольства Бельгії у Москві.

У березні 1992 року призначена Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Бельгія в Україні. Вірчі грамоти вручила 11 червня.

Експрес-новини

Після дворічної перерви військовий уряд М'янми відновив переговори з опозицією щодо проекту нової конституції країни. У зустрічі взяли участь більш як 20 політичних лідерів, у тому числі делегація головного опозиційного угруповання Національна ліга за демократію.

* * *

За повідомленнями радіо «Свобода», кореспонденти регіонального бюро ІТАР-ТАРС у Бонні оголосили страйк з вимогою усунути з цього агентства представників спецслужб. Журналісти, зокрема, висловлюються за відставку завідуючого регіональним центром у Німеччині та Австрії Кеворкова, високопоставленого співробітника КДБ СРСР, який останніми роками був заступником генерального директора ТАРС, а після серпневого путчу приїхав працювати до Бонна. Кореспонденти німецького відділення направили відповідного листа керівництву агентства.

* * *

Представник миротворчих сил ООН Торнберрі засудив національне ополчення в Боснії і Герцеговині за зрив перемир'я, що позбавило можливості розпочати постачання допомоги жителям Сараєво. Одночасно держсекретар США Бейкер заявив, що Сполучені Штати розглядають нові дипломатичні кроки з метою ізолювати Сербію за причетність до розпалення конфлікту в Боснії і Герцеговині.

* * *

Учора уряд Словаччини пішов у відставку. Новообрані Національні збори доручили лідеру Руху за демократичну Словаччину Мечіяру сформувати новий кабінет. Мечіяр заявив, що очікує від нового парламенту республіки прийняття декларації про суверенітет у липні та конституції Словакії в серпні.

Фотофакт

Усе повинен уміти джигіт: і коня молодого об'їздити, і юрту швидко напнути, і тонкощами соколиного полювання він теж мусить добре володіти. Але й цього буде замало, якщо батир не знатиме такої інтелектуальної гри, як шахи. Бо, крім вправності фізичної, гірське населення Киргизстану повинно вирізнятися й неабияким умінням мислити. Адже гори легковажних карають.

Фото Олексія КОЛОСОВА.

Реалії

БЕЗРОБІТНІ — ЕКСПОРТНИЙ ТОВАР

Кількість робочих місць у республіці різко скорочується. Щоб ослабити гостроту цієї проблеми, в Таджикистані збираються направляти людей на підприємства третіх країн.

— Ми вже провели попередні переговори з двома фірмами Об'єднаних Арабських Еміратів, — повідомив кореспондентові «Голосу України» Ільхом Арзикулов, один з провідних спеціалістів Держкомпраці республіки. — Подібні контакти будуть встановлені і з іншими країнами Перської затоки, де традиційно високий відсоток іноземних робітників.

Щоб організувати й регулювати міграцію, в системі Держкомпраці створено спеціальне управління

— Навіть якщо за рік їм вдасться відправити 5—6 тисяч таджицьких громадян, то для республіки це обернеться економією мільйонів карбованців. У такому разі не знадобиться створювати нові робочі місця.

Також, вважає І. Арзикулов, таджикам вдасться потіснити німців і голландців на нафтових розробках Кувейту, Саудівської Аравії та інших арабських країн. Передумовою тому — спільність культури й релігії. І, крім того, вони обійдуться набагато дешевше, ніж західноєвропейські робітники.

Юрій КУШКО.
Душанбе.

Власкори повідомляють

Єреван

ТЕЛЕБАЧЕННЯ В ОБЛОЗІ

Будинок Держкомітету по телебаченню і радіомовленню Вірменії заблокований представниками однієї з опозиційних організацій — партії «Дашнакцутюн». Організатори пікету вимагають відставки голови Держтелерадіо республіки Самвела Геворкяна, скасування цензури на телебаченні, забезпечення правдивої інформації про події в Арцасі та прикордонних районах Вірменії і безперешкодного виходу в ефір представників усіх партій.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Застереження

ПОМСТА ПРИРОДИ

Як повідомляла загальнополітична національна газета «Єгеменди Казахстан», чабан одного з радгоспів Кзил-Ординської області Казахстану, обходячи отару, виявив наполовину з'їдене тіло ягняти. В результаті спостережень він встановив, що це зробила сама вівцематка. Такі випадки зафіксовані і в двох інших господарствах. Аксакали стверджують, що такого не траплялося навіть у роки найжорстокішого неврожаю. На думку газети, це ще один страшний прояв наслідків екологічного лиха, яке спіткало Арал

Тетяна КОСТІНА.
Алма-Ата.

Огляд

ДОКИ «СОМ» РОЗВЕРНЕТЬСЯ, «ПІЧКУР» УЖЕ ТАМ, ДЕ ТРЕБА

РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ (СТАТИСТИЧНИЙ АСПЕКТ)

Україна як суверенна держава почала самостійно формувати фінансову політику, яка є головною гарантією економічної та політичної незалежності. Важливим фактором, який визначає успіх економічних реформ, є формування цивілізованого ринку цінних паперів. Початок цьому процесові було покладено прийняттям цілого ряду законів.

У цій статті ми хочемо звернути увагу читачів — основних потенційних інвесторів — на український ринок цінних паперів і дати можливість самостійно оцінити ситуацію, що складається на ньому нині.

То що ж таке цінні папери? Як говорить Закон України «Про цінні папери та фондову біржу», це — «...грошові документи, котрі засвідчують право володіння, або відносини позики, визначають взаємовідносини між особою, що їх випустила, та їх власником і передбачають, як правило, виплату доходу у вигляді дивідендів або процентів, а також можливість передавання грошових чи інших прав, які випливають з цих документів, іншим особам».

Відповідно до цього ж Закону в Україні можуть бути в обігу такі види цінних паперів: акції, облігації внутрішніх, республіканських та місцевих позик, облігації підприємств, зобов'язання державної скарбниці республіки, ощадні сертифікати, векселі. Кожний з цих видів цінних паперів, залежно від поставлених завдань, гарантує інвесторам різні переваги. Які вони, ці переваги,— тема окремої статті, тут же ми розглянемо перші тенденції цього народжуваного ринку.

Існуючі методи вивчення ринку цінних паперів передбачають його первинну сегментацію (поділ на складові частини) за істотними ознаками, що характеризують емітентів, тобто юридичних осіб, які мають право на випуск цінних паперів.

Першою з таких ознак є регіональна приналежність емітентів.

На підставі даних Міністерства фінансів (на 01.06.92) Україна була умовно поділена на чотири регіони «ділової активності». Найбільшу кількість емітентів (61 процент від загальної кількості) зареєстровано в Західному та Східному регіонах, де розміщено основний виробничий і сировинний потенціал країни. Та за вартістю цінних паперів Західний регіон значно випереджає всі інші, що можна пояснити не тільки його географічною близькістю до європейських країн, а й вищим ступенем підготовленості індивідуальних та інституційних інвесторів. Водночас спостерігається значне відставання Південного регіону, незважаючи на сприятливе економіко-географічне положення.

Не можна не відзначити особливе становище столиці. У Києві зосереджено більше 1/5 всіх емітентів (переважно — банків) і близько 1/4 вартості всіх випущених цінних паперів.

Діаграма 1 наочніше відбиває нерівномірність розподілу випущених цінних паперів за вартістю.

Другою ознакою є статус діяльності емітентів, що передбачає їх розподіл на три групи: підприємства, господарські товариства і банки.

Як видно з **діаграми 2,** 94,2 процента вартості випущених цінних паперів припадає на нові економічні структури — комерційні банки та господарські товариства. Виробничий сектор, хоч і представлений більшою кількістю підприємств, займає лише 5,8 процента в загальній емісії, що пояснюється введенням з 1 січня 1992 року тимчасового мораторію на випуск акцій трудових колективів та підприємств.

Становить також інтерес розподіл за категоріями емітентів, наведений у таблиці. Було виділено 4 найбільш представницькі категорії емітентів за величиною статутного фонду, сума акціонованого капіталу яких коливається в межах від 100 тисяч до 700 мільйонів карбованців.

Категорії емітентів	Статутний фонд, млн. крб.	Кількість емітентів	Вартість ЦП, тис. крб.
«Пічкурі»	до 1	22	14309
«Плотва»	1—10	19	99655
«Щуки»	10—100	12	665838
«Соми»	понад 100	3	1107282
Всього	Х	56	1887084

Наведений розподіл, мабуть, типовий для ринку, що розвивається, проходить період своєрідного «нересту». Поки що у крупних емітентів нема істотних переваг перед дрібними, незважаючи на різницю не тільки у фінансовій, виробничій базі. Фізичний капітал, втілений у застарілих машинах і обладнанні, не дає додаткових гарантій покупцеві акцій. На цьому етапі поруч з «сомами» та «щуками» впевнено плавають «премудрі пічкурі», а серед них багато торгово- та фінансово-посередницьких компаній, капітал котрих має високу мобільність і оборотність, що в умовах, які склалися, — головна запорука успіху.

Функціонування ринку цінних паперів неможливе без відповідної інфраструктури — вона включає в себе підсистеми, які забезпечують біржовий та позабіржовий оборот цінних паперів.

Основним структурним елементом ринку цінних паперів є фондова біржа. На сьогодні офіційно зареєстрована одна — Українська фондова біржа та її філіали, хоча, можливо, вже найближчим часом з'являться паралельні фондові біржі. А поки що в Україні практично відсутні процеси перепродажу цінних паперів. Це пов'язано з рядом причин:

— складним становищем кредитно-фінансової системи та наростаючою інфляцією;

— недосконалістю механізмів приватизації та надання гарантій щодо захисту інвестицій;

— загальною соціально-економічною нестабільністю;

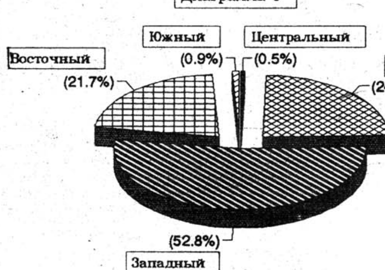
— слабкістю самого фондового ринку через відсутність «критичної маси» емітентів, торгівців та цінних паперів.

Поряд з біржовим ринком існує і позабіржовий. Сьогодні він представлений рядом торгівців, серед яких варто виділити комерційні банки, інвестиційні та страхові компанії. Саме ці структури виступили з ініціативою створення Національної асоціації ділерів цінних паперів України, яка, за їхнім задумом, має дати можливість, по-перше, виробляти єдині правила торгівлі, які б узгоджувалися з нормами солідного та чесного бізнесу; по-друге, об'єднаними зусиллями протистояти несприятливому законодавчому режимові в сфері інвестиційного посередництва, і, по-третє, спільно створювати системи ефективного та оперативного забезпечення позабіржової торгівлі. Такі системи давно існують у країнах з розвинутим ринком — приміром, MASDAQ (Автоматизована система Національної асоціації фондових ділерів) у США. До того ж, до кінця 1992 року відповідно до так званих «Рекомендацій 30-и» (провідних світових експертів з операцій з цінними паперами) в багатьох країнах передбачається створення електронних депозитаріїв, де обертаються не самі цінні папери, а їхні електронні «двійники», що значно спрощує і прискорює процеси звірки та взаєморозрахунків, надає клієнтам доступ до всієї первинної інформації. Та головна перевага таких депозитаріїв — у дематеріалізації цінних паперів, на що варто звернути увагу керівникам акціоновуваних підприємств, де знають, як дорого сьогодні коштує друкування акцій та облігацій (у валюті), та гарантії їх захисту. Тим більше, що Український центральний депозитарій, установча конференція якого відбулася 14 травня цього року, обіцяє вирішувати ці проблеми досить надійно. Це — перший в СНД національний депозитарій, котрий принципово відрізняється від внутрішніх депозитаріїв — приміром, «РІНАКО» в Москві чи «Української фінансової групи» в Києві — тим, що є структурою вищого порядку, так званим «депозитарієм локальних депозитаріїв».

Важко поки що говорити про які-небудь тенденції і тим більше прогнозувати подальший розвиток подій, оскільки на сьогодні нема достатніх юридичних, економічних та політичних передумов для стабільного та ефективного функціонування ринку цінних паперів.

Поки що можна з упевненістю сказати одне: ринок цінних паперів в Україні перебуває в зародковому стані і для його успішного розвитку необхідні певні передумови, головними з яких є приватизація та підготовка громадської думки до сприйняття цих процесів.

Ігор ЄФИМЕНКО, Гліб НЕЧАЄВ,
експерти-аналітики інвестиційної компанії «КІНТО».

«ДЕПАРТАМЕНТ» — ЗВУЧИТЬ СОЛІДНО...

То колись депутатам був рай: піднімай руку, ляпай у долоні — і вся тобі премудрість. А тепер депутатам — пекло. Тепер депутатам навіть найменшої Ради треба ворушити мізками, що не всім під силу. Тепер сесії часто-густо відбуваються з «антрактами», викликаними тим, що депутати не зразу знаходять вихід із глухого кута.

Ось і остання сесія Рівненської міської Ради складалася з трьох актів. Кульмінаційним напруженням був позначений перебіг подій перед другим «антрактом» — мер міста Іван Федів подав заяву про свою відставку. Причина? «Прошу... звільнити від обов'язків голови міської Ради у зв'язку з тим, що сесія не прийняла рішення з принципового питання реорганізації структур управління містом. Я не бачу за таких умов можливості організувати роботу виконавчих органів».

Мова ось про що: пропонувалося розпустити виконком і створити відповідні департаменти. Далеко не всім депутатам новація припала до душі — хтозна, мовляв, як воно там буде і що, за якими принципами кадри добиратимуться, яка кому платня усміхнеться тощо. Мовляв, нехай уже буде, як є. Голова категорично не погодився, проявив характер, за час перерви знайшов багатьох прихильників і таки домігся свого. Депутати, зібравшись на чергове засідання, переконливою більшістю голосів прийняли запропоновану головою нову структуру управління містом — будуть створені департаменти.

Що це дасть місту — доживемо, то побачимо. Поки що рівняни можуть втішатися хіба що цифрами: штати департаментів, порівняно з теперішніми відділами й управліннями, зростуть з 214 одиниць до 380, а на їх утримання треба буде затратити майже тринадцять мільйонів карбованців (нині — 4,8 мільйона).

Департамент, одне слово, звучить солідно. І дай Боже, щоб було не тільки звучання.

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».

Рівне.

Придністровський вузол

НАД МОЛДОВОЮ ЗАХМАРЕНЕ НЕБО

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Ми прибули до Кишинева минулої неділі і відразу ж були готові до роботи. Але через відсутність румунської делегації переговори почалися пізніше. І після прибуття румунів, на жаль, щось конкретно вирішити того дня за столом переговорів не вдалося. Зустрілися лише з міністром закордонних справ Молдови Миколою Ціу. Зустріч тривала понад годину. Ми розповіли про мету своєї поїздки, заявили про позицію України щодо придністровського конфлікту, поінформували пана міністра, що Україна виступає за негайне припинення бойових дій і не може бути стороннім спостерігачем трагедії в Придністров'ї, адже там гинуть люди, в тому числі й брати-українці.

На жаль, молдовська сторона не забезпечила ні нас, ні інших учасників переговорів достовірною інформацією про події на берегах Дністра. Ми відверто про це заявили і попросили, щоб нас поінформували, скільки в Придністров'ї вбитих та поранених, в тому числі й українців. Міністр Ціу пообіцяв це зробити, а також дати дані про хід розслідування факту обстрілу туристичного автобуса з Харкова в березні цього року.

Стосовно біженців українська делегація заявила міністрові закордонних справ, що наша держава потерпає від економічних збитків, пов'язаних з прийомом і розміщенням людей з Молдови, а їх на сьогодні — більш як 4 тисячі чоловік. Це створює напруженість на території сусідніх з Молдовою областей України. Питання біженців мають вирішувати всі учасники переговорів з проблем Придністров'я.

Наступного дня на консультативній зустрічі заступник міністра закордонних справ України Борис Тарасюк заявив, що уряд і депутатський корпус нашої держави робитимуть усе можливе, щоб не допустити подальшого кровопролиття на землі Молдови. Вперше було заявлено, що Українська держава виступає за автономію Придністров'я в складі Молдови і воліла б, щоб серед учасників переговорів були і представники Придністров'я як члени молдовської делегації. Тирасполь приймає нині рішення про припинення подачі газу, електроенергії, і це антизаконно і антигуманно.

З приводу відкритої участі 14-ї армії в боях урядово-парламентська делегація України звернула увагу російської сторони на неприпустимість втручання регулярних військ Росії, що тимчасово дислокуються тут, у конфлікт.

Українська делегація висловила також ідею про можливу участь у врегулюванні конфлікту сил ООН та НБСЄ, тому що подальший розвиток подій може призвести до глобального воєнного конфлікту в регіоні. Вже тепер у боях беруть участь танки, важка артилерія, авіація. Бойові дії йдуть у безпосередній близькості до об'єктів, пошкодження яких може призвести до екологічної катастрофи. Наприклад, Дубоссарської ГЕС і греблі. Там уже тепер багато понівечено, а вода прибуває.

Дещо про події в Бендерах. Наш військовий спостерігач полковник Микола Ільєнко розповів, що до трагічних подій у місті було зосереджено загони поліції Молдови, міліції Придністров'я, а також гвардійців Лівобережжя, які мали залишити місто. Але раптом надійшла інформація, що до Бендер підходять військові формування з Молдови. І коли війська ввійшли в місто, було прийнято рішення піднімати придністровську міліцію і гвардію по тривозі. Почалися збройні сутички. Результат недільних боїв (минулої неділі — **ред.**) — 103 вбитих, 250 поранених. Після того, як Бендери повністю зайняли молдовські війська, у Тирасполі дали наказ вступити в бій новим загонам з метою вибити молдовські частини з Бендер. Кровопролитні бої протягом неділі тривали до 20 години.

Учасники переговорів після одержання інформації з Бендер почали телефонувати до вищих службових осіб Молдови. Нам відповіли, що Президент та Голова Верховної Ради захворіли, міністр внутрішніх справ сказав, що ситуацією не володіє, міністра оборони не виявилося на місці. Все ж нам спільними зусиллями вдалося вплинути на ситуацію в Бендерах, і завдяки цьому бойові дії о 20-й годині вечора припинилися. Але після нашого відльоту бої розгорілися з новою силою.

За результатами цього раунду чотиристоронніх переговорів було прийнято заяву для преси, де наголошується, що учасники переговорів виступають за мирне врегулювання придністровського конфлікту. Сьогодні насамперед не можна припустити втручання в цей конфлікт Росії, України і Румунії. Ми висловили думку про недоцільність перебування в зоні конфлікту військових спостерігачів, оскільки це небезпечно для їхнього життя.

Ця консультативна зустріч підготувала підгрунтя для нового раунду переговорів, тепер вже на рівні міністрів закордонних справ, який починається в Стамбулі.

Під час поїздки до Молдови ми переконалися, що однією з головних причин напруженості в Придністров'ї є страх людей некорінної національності бути приєднаними до Румунії. Тому ми заявили про позицію України, щоб жителі Придністров'я в разі об'єднання Молдови з Румунією мали право і можливості самі вирішити свою долю. Взагалі нас дивує, що в Молдові є впливові сили, які виступають за негайне приєднання до Румунії. Це явна авантюра і удар по суверенітету цієї держави. А міністр закордонних справ Молдови сказав, що офіційний Кишинів відкидає ідею об'єднання і прагне будувати незалежну демократичну Молдову. Тільки референдум, уточнив він, може вирішити питання про об'єднання. Але ж очевидно, що в разі проведення такого референдуму населення Придністров'я залишиться в меншості і буде поглинуте Румунією. Оце й тривожить людей найбільше.

Кишинів живе тривогою. Люди зі страхом думають про завтрашній день. Що принесе він їм? Поки що над Молдовою захмарене небо.

ДО ЕЛІТИ ВСІ НЕ ПРОТОВПИЛИСЯ

Конфліктна ситуація

Лікар - невропатолог з Полтави Олександр Тимошенко збирався голодувати, бо вважав, що вже вичерпав усі можливі способи чогось добитися, спілкуючись із «босами» різних рівнів. Писав заяви і доповідні головному лікарю Полтавської обласної лікарні № 2 Є. Вакуленку, надрукував статтю в обласній газеті «Зоря Полтавщини», звертався до прокуратур, до депутатів міськради, до обласного управління охорони здоров'я, спробував виступити на з'їзді медиків-депутатів усіх рівнів. І все марно. Тільки голова Полтавської міськради А. Кукоба умовив утриматися від прояву протесту таким чином...

О. Тимошенко показав свої вимоги: по-перше, «негайно створити комісію для передачі так званої обласної лікарні № 2 місту для обслуговування «чорнобильців» і студентів, зберігши штат, ефективно його використовуючи й замінивши керівництво лікарні». По-друге, «негайне звільнення з посади начальника управління охорони здоров'я А. Касьяненка, який скомпрометував себе». По-третє, «притягнути до відповідальності за попрання людської гідності та зловживання службовим становищем головлікаря обласної лікарні № 2 Є. Вакуленка». Мені ж О. Тимошенко тільки й сказав: «Я вже ні в що і в жодного начальника не вірю, але голодуватиму, може, хоч люди мене зрозуміють і підтримають»...

А почався конфлікт, власне, із статті О. Тимошенка «Кому лікувати, кому керувати?» в «Зорі Полтавщини» в грудні минулого року. В ній автор розповів про «життя-буття» невеликої лікарні обласної, за статусом, яка ніколи такою не була фактично, бо знана як ліксанупр, що в часи побудови «світлого майбутнього» обслуговувала керманичів-«будівників». Обслуговує вона сьогодні, на думку автора, сім терапевтичних дільниць міста, два райони області, Чутівський і Кобеляцький, трохи «чорнобильців», а в основному привілейованих пенсіонерів, їхні сім'ї та значківців «50 років у КПРС». І взагалі обслуговує півтори тисячі чоловік, а могла б — 30—40 тисяч, якби віддішла місту. В Полтаві ж, як відомо, близько 20 тисяч студентів і понад 10 тисяч «чорнобильців». Їх, на думку О. Тимошенка, й треба обслуговувати.

Є в статті й звинувачення на адресу головлікаря Є. Вакуленка: мовляв, керує командно-адміністративно, на «п'ятихвилинках», що тривають по 30 хвилин.

В іншій газеті «Полтавський вісник» з'являється стаття І. Гіленка «В елітній лікарні — без змін». Автор, професор, доктор меднаук, завкафедрою госпітальної хірургії та екстремальної медицини Полтавського медінституту, пропонує кілька варіантів доцільнішого використання лікарні. Наприклад, як центр лікування терапевтичних і неврологічних хворих похилого віку або передати приміщення обласній лікарні № 1 під відділення для хворих на судинні хвороби чи реанімаційне відділення. Навів він і такий факт: Полтавська, певно, єдина в Україні область, де не організовано роботу штучної нирки. Не треба бути фахівцем, щоб зрозуміти, що це означає...

Свої пропозиції щодо використання приміщення облкарні № 2 вносив і О. Тимошенко: організувати чи то реабілітаційне і діагностичне відділення, чи то геронтологічний центр, чи то центр цереброльно-судинної патології. Голова Полтавської міськради А. Кукоба теж сказав мені, що міські депутати неодноразово зверталися до цього питання і дуже хотіли б побачити цю лікарню міською, щоб розвантажила вона інші медзаклади.

О. ТИМОШЕНКО:

«Я вже ні в що і в жодного начальника не вірю, але голодуватиму, може, хоч люди мене зрозуміють і підтримають»...

І що ж? Депутати голосували і приймали рішення, люди хворіли і вмирали, О. Тимошенко протестує, а кілька обурених ветеранів та інвалідів в «Зорі Полтавщини» вщент «рознесли» професора Гіленка як «негуманного» і закликали всі інші лікарні зробити такими, як облікарня № 2, а не її робити такою, як інші.

Ось так. Нібито все є для конфлікту: і «потерпілий» і «гонителі». Звертаюся до начальника облуправління охорони здоров'я А. Касьяненка. У нього зовсім інша інформація: лікарня працює нормально, обслуговує не 1,5 тисячі чоловік, а 10 тисяч городян і 15 тисяч сільських жителів. «За листами О. Тимошенка в лікарні працювала комісія з наших людей і працівників прокуратури,— говорить він. — Своє ж завдання вбачаю в тому, щоб у лікарнях не конфліктували, а лікували людей. Причому однаково: і селян, і городян. А люди пишуть різне, та потім чомусь відмовляються від своїх слів. Я запитав Тимошенка: «Ну чим я себе скомпрометував?». Він у відповідь сміється. Схоже на шантаж...».

Зовсім інший погляд на лікарню і її головлікаря Є. Вакуленка: «Справді, коли я прийшов сюди два роки тому, вона обслуговувала три тисячі «блатних». Та часи змінилися, ми всіх їх прикріпили за місцем проживання, в себе залишили тільки ветеранів війни та жінок—учасниць війни. Та й останніх до нас направляють місцеві медзаклади. А всі інші — то звичайні громадяни, «афганці» й «чорнобильці» також. Лікарня має нормальне завантаження: 350 відвідань щодня, 20 чоловік у черзі щоденно. А що обслуговуємо ветеранів, то їм держава винна за таке злиденне життя на старості літ».

А ще Є. Вакуленко розповів, що в лікарні проведено капітальний ремонт, куплено сучасне устаткування, персонал зміцнено фахівцями. На думку Є. Вакуленка, люди в лікарні і заробляють добре, бо запроваджено бригадний підряд, платне лікування і обстеження бажаючих у неробочий час, за укладеними з підприємствами договорами. З'явилася в бюджеті й так звана соціальна стаття, з якої одержують премії, різні доплати, наприклад, чи то йдучи на пенсію, чи то у відпустку.

Що тут заперечиш? Висновки згаданої комісії нічого істотного до справи не додали.

Тож виходить, що конфлікту нема? На жаль, є. Але зовсім в іншому. Не в амбіціях окремих людей чи прагненні перед журналістом «покотити бочку» на ближнього. Визначив його сам О. Тимошенко, коли написав про сучасний рівень медицини: «Все це не порятує народ, який на межі вимирання (цього року в Україні вперше не зафіксовано приросту населення: смертність домінує над кількістю народжень)». Конфлікт у тому, що ми й далі продовжуємо визначати ефективність охорони здоров'я не за реальним його станом, а за кількістю «ліжкомісць» у лікарнях і за чисельністю лікарів на тисячу населення. А реальність така: випусти всіх людей у білих халатах на вулицю — замерехтить в очах, а зайди в аптеку — то хоч помирай відразу. І помираємо, бо нема найпотрібніших, навіть найпростіших ліків, нема бензину для «швидких допомог», на гаманці медпрацівників спогорда гляне навіть відома всім своєю «заможністю» церковна миша. На залишковому принципі наша медицина — на ньому ж і наше життя... Не дивно, що останнім часом наші медики займаються політикою, голодують на знак протесту, стоять у пікетах, страйкують — чого не зробиш, коли більше нічого робити. Тож, певно, треба справді займатися кожному своєю справою і... не хворіти, якщо це, звичайно, можливо. А щодо елітності, то можу сказати банальне: коли прийде стара з косою за плечима, всі перед нею зрівняємося. І ті, хто анальгіну не завжди міг дістати, і ті, хто в привілейованих саунах боки вигрівав і проти одних привілеїв боровся тільки тоді, коли інші для себе «пробивав». На небі всі ми — «еліта», хоча, відверто кажучи, ще чомусь жити хочеться...

Володимир СКАЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Полтава — Київ.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 25 червня 1992 року встановлюються наступні курси карбованця і купона до іноземних валют.

за одиницю іноземної валюти	ринковий	офіційний
100 австралійських доларів	7496-00	42-14
100 австрійських шилінгів	904-00	5-08
100 англійських фунтів	18591-00	104-52
1000 бельгійських франків	3093-00	17-39
100 німецьких марок	6369-00	35-81
100 голландських гульденів	5651-00	31-77
100 датських крон	1653-00	9-29
10000 італійських лір	841-00	4-73
100 канадських доларів	8358-00	46-99
100 норвезьких крон	1628-00	9-15
100 доларів США	10000-00	56-22
100 фінських марок	2337-00	13-14
100 французьких франків	1891-00	10-63
100 шведських крон	1763-00	9-91
100 швейцарських франків	7057-00	39-67
1000 японських ієн	786-00	4-42
100 екю	13053-00	73-38
1000 іспанських песет	1012-00	5-69
1000 грецьких драхм	523-00	2-94
100 ірландських фунтів	17010-00	95-63
100 ісландських крон	180-00	1-01
1 кувейтський динар	346-26	1-95
1000 ліванських фунтів	60-00	0-34
1000 португальських ескудо	767-00	4-31
100 сингапурських доларів	6165-00	34-66
1000 турецьких лір	15-00	0-08
Комерційні курси клірингових валют по угодах, підписаних до 01.12.91 року		
100 доларів США по розрахунках із Афганістаном		56-22
100 доларів США по розрахунках із Іраном		56-22
100 англійських фунтів по розрахунках із Єгиптом		261-30
100 англійських фунтів по розрахунках із Сирією		104-52
100 індійських рупій по розрахунках із Індією		3-15
1 долар США по розрахунках із Індією в 1992 році		100-00

Валютний коефіцієнт купона до карбованця при здійсненні неторговельних операцій складає 1,0.

На чорному ринку

КУПОН З РУБЛЕМ ПІШЛИ У ШТОПОР

За минулий тиждень акції вільно конвертованих валют світу піднялися більш як на 20 відсотків. Сьогодні ціна скупки долара США становить 180—185 купонів, продажу — 190—195 (рубльова ціна, відповідно, 145—150 та 152—155.

Німецьку марку скуповують по 110—115 купонів, продають за 117—120 (у рублях, відповідно, 80—85 та 90—95).

Зростання курсів ВКВ на нашому ринку (як, до речі, й на ринках усіх колишніх республік Союзу) зумовлено перш за все невпинним падінням рівня життя (постанова Кабінету Міністрів України від 10 червня про скасування держдотацій на молоко та молокопродукти).

Другим серйозним чинником падіння рубля стали події в Естонії: там введено національну грошову одиницю — крону. Оскільки старі радянські гроші обмінюють за курсом 10 рублів за одну крону (в межах 1500 рублів) та 50:1 (решта), а курс крони до долара США та німецької марки встановлено як 12,5:1 та 8:1, рубльова ціна долара вмить зросла вчетверо й сягнула 600 рублів. Причому естонцям навіть у такий спосіб вигідно поміняти свої рублі на долари, адже в банку вони платитимуть за обмін на 25 рублів більше (1 долар=12,5 крони=625 рублів). Більшість естонських «бізнесменів» першого дня грошової реформи, захопивши усю рубльову масу (адже рублі перетворилися на звичайні папірці), роз'їхалися до найближчих міст сусідніх держав (колишніх республік СРСР) з єдиною метою — якнайшвидше і за будь-якою ціною обміняти їх на валюту. Не менша маса «бізнесменів» ринула із сусідніх держав до Естонії, щоправда, з метою протилежною: якнайдорожче обміняти свої долари на рублі.

Інформація про ці афери миттю надійшла в усі регіони СНД. Сусідня з Естонією Литва на другий день проведення естонської грошової реформи заборонила своїм банкам продаж ВКВ, «прикрили» продаж банки Росії, готуються до цього ж, без сумніву, усі інші.

Які наслідки матиме естонська реформа, — невідомо. Тіньовики ламають голови, готуючись до різних варіантів. Найімовірнішим видається те, що невдовзі слід чекати грошової реформи в самій Росії, тобто хреста на могилі рубля.

Андрій БОЄЧКО,
спеціальний кореспондент економічного відділу «Голосу України».

ХОЛЕРА: ЗАГРОЗА — РЕАЛЬНА

Знак біди

Це не журналістська вигадка, аби, як мовиться, нагнати страху. Такого висновку дійшов медичний штаб Надзвичайної протиепідемічної комісії України, що зібрався недавно в Одесі на свою нараду. Вибір місця не випадковий: саме на південній околиці Одеської області, точніше — в Кілійському районі, торік виникла епідемія страшної хвороби. І більша частина хворих та носіїв її збудників (а загалом по Україні їх було зареєстровано відповідно 106 та 179) припала на цей регіон.

Пригадується, який переполох тоді зчинився: чи не щодня засідали надзвичайні комісії — від місцевих до державної, намічалися всеохоплюючі заходи, було обмежено виїзд з регіону та в'їзд до нього, повсюди розшукували тих, хто там встиг побувати, хворих і носіїв ізолювали й посилено лікували. Що ж, усе те дало свої результати, унеможливило поширення хвороби на інші регіони. Той урок, здавалося, багато чого навчив.

Та не минуло й року — і отакий висновок: загроза холери, насамперед для півдня України — Одеської, Миколаївської, Херсонської, Запорізької та Донецької областей, цілком реальна. І не тільки тому, що її можуть занести із сусідньої Румунії, де хворобу ніяк не локалізують та повністю не усунуть, а й тому, що й на українській землі створюємо для її зародження та поширення найсприятливіші умови. Ось лише кілька тривожних фактів. Через грубі порушення санітарно-гігієнічних вимог, насамперед — під час приготування їжі, у виробництві продовольчих товарів і торгівлі ними, кількість хворих, заражених кишковими інфекціями, порівняно з відповідним періодом минулого року, зросла на Україні на 3,5 відсотка. В районі Маріуполя з одного літра морської води висівають 2,5 мільярда кишкових паличок. Зафіксовано чимало випадків, коли неочищені або напівочищені стоки потрапляють не лише у відкриті водойми загального користування, а й до водопроводів. У травні з морської води в районі одеських пляжів виділено холероподібні наг-вібріони, а з річки Інгул в Миколаївській області — два штами холерних вібріонів.

Навіть у зоні, де торік лютувала хвороба, далеко не все зроблено, аби подібне чи ще страшніше не повторилося. Дуже може бути, що холерні вібріони успішно перезимували в тутешніх водоймах, отож було б варто будь-що запобігти зараженню ними. Для цього, слід нагадати, в Кілії, Вилковому та Ізмаїлі в 1991—1992 роках передбачалося здійснити ряд заходів на об'єктах комунального призначення. З цього приводу відповідні рішення приймали як місцеві органи влади, так і уряд України. Минув час, прийшло нове літо. А будівництво очисних споруд затримується, оскільки виявилося, що підрядна організація, якій це було доручено, виконати зазначені роботи не спроможна; отож лише тепер це доручено тресту «Дунайводбуд». І реконструкція системи водопостачання застопорилася, бо не вистачило коштів...

Цими днями представник Президента України в Миколаївській області Анатолій Кінах видав розпорядження, що передбачає невідкладні заходи щодо попередження спалаху холери в регіоні. Охоплено, можна сказати, досить широкий спектр проблем: від виділення приміщень санітарно-карантинним пунктам, організації санітарного тупика залізничної станції і такого ж майданчика в аеропорту — до забезпечення людей чистою питною водою й недопущення скидання неочищених стічних вод до Південного Бугу. Аби ж тільки все намічене робилося без зволікань та в повному обсязі. Очікують, що цьому слугуватимуть, зокрема, й щотижневі спеціальні рейди, що їх тут почали проводити.

Так, у боротьбі проти холери тільки традиційним закликом мити руки перед їдою не обійтися. Тут потрібні кошти й старання, аби насамперед привести наше комунальне господарство до цивілізованих норм. А ще — постійні контроль за ситуацією та готовність протистояти біді, якщо вона все-таки прийде. І цілком слушним, думається, є рішення колегії Мінздраву України, яким визначено за необхідне не лише посилити санітарно-освітню роботу серед населення, а й забезпечити лабораторії областей протихолерними діагностичними препаратами, а лікарні — відповідними ліками. Держсаннагляд, хоч би як на нього тиснули, має не допускати відкриття баз відпочинку в санітарно неблагонадійних зонах, припиняти їх експлуатацію у випадках, коли там немає централізованих водопостачання й каналізації, посилити вимоги до працівників громадського харчування й харчової промисловості. Так, усе це непросто, але вкрай потрібне. І медики очікують підтримки своїх зусиль і від виконавських, і від законодавчих структур держави. Потрібні, зокрема, законодавчі акти, що визначали б статус курортних зон, права санітарної служби щодо закриття об'єктів, які загрожують здоров'ю людей.

У ці дні в «гарячі точки», звідки, за прогнозами, можна чекати наступу холери, виїхали бригади спеціалістів. Аби безпосередньо на місцях своєчасно виявити небезпеку, попередити її поширення. Це вдасться, якщо всі ми їм допоможемо.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».

Одеса — Миколаїв.

Спорт

Марадону кличуть до Неаполя

Керівництво клубу «Наполі» збирається надіслати телеграму-запрошення аргентинській футбольній зірці Дієго Марадоні з пропозицією поновити тренування в складі команди, які розпочнуться в перші дні липня в Мольвено. Річ у тім, що дискваліфікація аргентинського гравця закінчилася, а контракт з «Наполі» укладено до 1993 року. Тренер команди Клаудіо Раньєрі підтвердив свої добрі наміри стосовно Марадони: «Якщо він вирішить повернутися, ми тільки радітимемо. Це буде добре і для клубу, і для всього футболу».

Раніше, як відомо, Марадона заявляв, що не повернеться до Італії і готовий заплатити компенсацію. До його планів входило виступати за якийсь аргентинський клуб. Побачимо, як Марадона прореагує на те запрошення з Неаполя.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

Хокей. Як уже повідомлялося, минулої неділі в залі монреальського «Форуму» відбувся 25-й в історії НХЛ драфт (відбір гравців). Ще троє українських хокеїстів потрапили до списку кандидатів в клуби професіональної ліги США й Канади. Іваном Вологжаниновим та Олександром Алексєєвим зацікавився «Вінніпег Джетс», а ще одним представником київського «Сокола» Юрієм Гуньком — «Сент-Луїс Блюз». Цю інформацію нам надіслав наш автор, агент НХЛ Віталій Шевченко.

Легка атлетика. Протягом другого дня чемпіонату СНД, який проходить на московському стадіоні «Локомотив», розігрувалося 12 комплектів нагород. Серед лауреатів значилися й наші земляки. Чоловіки 400 м з/б. 1. В. Задойнов (Молдова), 2. О. Твердохліб (Україна). Висота. 1. І. Паклін (Киргизстан)... 3. К. Матусевич і Ю. Сергієнко (обидва — Україна). Десятиборство. 1. Е. Хямялайнен (Білорусь)... 3. В. Радченко (Україна). Жінки. 10000 м. 1. О. Вязова (Україна), 100 м з/б. 1. Л. Азябіна (Росія), 2. Н. Григор'єва, 3. Н. Колованова (обидві — Україна). Довжина. 1. І. Кравець, 2. Л. Бережна (обидві — Україна). Молот. 1. О. Кузенкова (Росія) ... 3. Н. Василенко (Україна).

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047 Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 419346.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311118.